

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Інститут державного управління
Кафедра соціальної роботи, управління і педагогіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

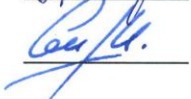
Перший проректор

Іщенко Н.М.

“28” 08 2020 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Освітня програма «Економіка та управління підприємством»
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Розробник	Сай Д. В.	
Завідувач кафедри соціальної роботи, управління і педагогіки	Палагнюк Ю.В.	
Завідувач кафедри економіки та підприємництва	Кузьменко О.Б.	
Гарант освітньої програми	Кузьменко О.Б.	
В.о. декана факультету економічних наук	Філімонова О.Б.	
Директор НН ІПО	Норд Г.Л.	
Начальник НМВ	Шкірчак С.І.	

Миколаїв – 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Педагогіка вищої школи	
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»	
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	
Спеціалізація (якщо є)	-	
Освітня програма	Економіка та управління підприємством	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Статус дисципліни	Обов'язкова, цикл загальної підготовки	
Курс навчання	6	
Навчальний рік	2020 -2021	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	11	17
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	3 кредитів / 90 годин	
Структура курсу: <ul style="list-style-type: none"> • лекції • семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) • самостійна робота студентів 	Денна форма	Заочна форма
	15 год.	8 год.
	15 год.	6 год.
	60 год.	76 год.
Відсоток аудиторного навантаження	33%	16%
Мова викладання	українська	
Форма підсумкового контролю	залік	

2. Мета й завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: розробка шляхів удосконалення процесу підготовки кваліфікованих фахівців на основі дослідження закономірностей розвитку, навчання і виховання студентів у вищому навчальному закладі.

Завдання:

- вивчення соціально-історичних характеристик системи вищої освіти;
- аналіз змісту, форм і методів навчання, виховання і розвитку студентів;
- розробка нових технологій навчання і виховання студентів у ВНЗ;

- розкриття педагогічних закономірностей формування студентів як майбутніх фахівців;
- аналіз методів контролю та оцінки успішності студентів на основі системного підходу;
- співвідношення цілей та засобів виховання і навчання;
- вивчення діалектичних взаємозв'язків об'єктивних і суб'єктивних, соціальних і природних факторів розвитку та виховання студентства, його потенційних і реальних можливостей;

Основні вимоги до рівня засвоєння змісту курсу: студенти повинні знати теоретичний і практичний матеріал дисципліни, мати чітке уявлення про умови й передумови її виникнення; а також уміти користуватися базовими поняттями дисципліни для практичних цілей.

У результаті вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» студент повинен **знати**:

- сутність та своєрідність навчально-виховного процесу у вищій школі;
- тенденції та особливості розвитку системи вищої освіти в Україні та зарубіжних країнах;
- суперечності, психічні функції, особливості розвитку молодшої людини студентського віку;
- структуру, психолого-педагогічні аспекти організації навчально-пізнавальної діяльності студентів;
- критерії відбору, принципи структурування змісту навчального курсу у вищій школі;
- сучасні інтерактивні методи навчання студентів;
- норми, критерії оцінювання знань, умінь студентів;
- сутність, особливості, методи, прийоми виховання студентів;
- педагогічні уміння діяльності викладача вищої школи;
- етапи, способи розв'язання конфліктів зі студентами;

У результаті вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» студент повинен **уміти**:

- постановки навчальної мети, відбору, структурування змісту лекцій, практично-семінарських занять;
- розвитку інтересу та особистісного ставлення студентів до змісту навчальної дисципліни;
- складання навчальної програми з дисципліни;
- застосування методів, прийомів організації навчально-пізнавальної діяльності студентів (бесіди, діалогу, дискусії, мозкової атаки, сюжетно-рольової гри, роботи в групах тощо);
- планування структури, змісту, процесу організації лекції, практично-семінарського заняття;
- застосування методів, прийомів організації виховного впливу на студентів;
- розв'язання педагогічних конфліктів у різних ситуаціях.

Програмні компетентності

Спеціальність: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Програмні результати навчання

РН 3. Вміти розробляти заходи матеріального і морального заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу й партнерів для досягнення поставленої мети.

РН 4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.

РН 5. Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Денне відділення:

	Теми	Лекції	Практичні (семінар., лаб, півгрупові)	Самостійна робота
1	Сучасна вища школа в освітній системі України	2		6
2	Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи.		2	6
3	Організація, зміст і планування навчального процесу у вищій школі	2	2	6
4	Європейська освітня інтеграція, болонський процес і вища освіта в Україні	2		6
5	Форми, види, методи та засоби навчання у вищій школі	2	2	6
6	Контроль та оцінювання	1	2	6

	успішності студентів у ВНЗ			
7	Система вищої педагогічної освіти за кордоном (США, КНР, ФРН).	2	2	6
8	Особливості процесу комунікації у вищій школі	2	1	6
9	Педагогічні конфлікти у вищій школі		2	6
10	Інноваційні тенденції розвитку сучасної вищої освіти	2	2	6
	Всього за курсом	15	15	60

Заочне відділення:

	Теми	Лекції	Практичні (семінар.,лаб, півгрупові)	Самостійна робота
1	Сучасна вища школа в освітній системі України	1		6
2	Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи.	1		6
3	Організація, зміст і планування навчального процесу у вищій школі	1		10
4	Європейська освітня інтеграція, болонський процес і вища освіта в Україні	1		8
5	Форми, види, методи та засоби навчання у вищій школі		2	6
6	Контроль та оцінювання успішності студентів у ВНЗ		2	6
7	Система вищої педагогічної освіти за кордоном (США, КНР, ФРН).	2		10
8	Особливості процесу комунікації у вищій школі	1		8
9	Педагогічні конфлікти у вищій школі	1		8
10	Інноваційні тенденції розвитку сучасної вищої освіти		2	8
	Всього за курсом	8	6	76

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1.1. План лекцій

Денне відділення

№	Тема заняття / план
1	Тема. Сучасна вища школа в освітній системі України 1. Система освіти України, її структура. 2. Принципи діяльності освітніх закладів. 3. Законодавче забезпечення системи вищої освіти в Україні
2	Тема. Організація, зміст і планування навчального процесу у вищій школі 1. Особливості адаптації студентів до навчально-виховного процесу у вищій школі. 2. Психологічні аспекти навчального процесу у закладах вищої освіти 3. Підходи до відбору змісту навчального курсу у вищій школі. 4. Особливості побудови навчальних планів та програм.
3	Тема. Європейська освітня інтеграція, болонський процес і вища освіта в Україні. 1. Концептуальні напрями розвитку вищої освіти в Україні. 2. Концепція підготовки управлінських кадрів у системі вищої освіти 3. Болонський процес як засіб інтеграції та демократизації вищої освіти. 4. Адаптація вищої освіти України до вимог Болонського процесу.
4	Тема. Форми, види, методи та засоби навчання у вищій школі 1. Структура і типи лекції, критерії оцінки її ефективності. 2. Типи семінарських та практичних занять, критерії аналізу їхньої організації. 3. Ефективне проведення семінарських та практичних занять у вищій школі 4. Особливості та умови ефективної організації самостійної роботи студентів.
5	Тема. Контроль та оцінювання успішності студентів у ВНЗ (1 година) 1. Поняття про діагностику навчання та її елементи. 2. Контроль знань студентів, його значення та функції. Загальнопедагогічні та дидактичні вимоги до контролю. 3. Критерії оцінки знань. 4. Види й методи обліку успішності. 5. Національна шкала оцінювання. Європейська кредитно-трансферна та система накопичення – ECTS.
6	Тема. Система вищої педагогічної освіти за кордоном 1. Система вищої педагогічної освіти за кордоном: Сполучені Штати Америки 2. Система вищої педагогічної освіти за кордоном: Китайське

	<p>Народна Республіка</p> <p>3. Система вищої педагогічної освіти за кордоном: Федеративна Республіка Німеччина</p>
7	<p>Тема. Особливості процесу комунікації у вищій школі</p> <p>1. Особливості комунікації у процесі навчання. Загальна характеристика.</p> <p>2. Педагогічна етика викладача вищої школи</p> <p>3. Діалогічне спілкування, його психологічна характеристика.</p>
8	<p>Тема Інноваційні тенденції розвитку сучасної вищої освіти</p> <p>1. Застосування активних методів навчання у вищій школі</p> <p>2. Розвиток критичного та творчого мислення студентів.</p> <p>3. Інтерактивні методи навчання у ВНЗ.</p> <p>4. Використання ігрових технологій у ВНЗ.</p>

4.1. План лекцій Заочне відділення

№	Тема заняття / план
1	<p>Тема. Сучасна вища школа в освітній системі України (1 година)</p> <p>1. Історичний розвиток педагогіки вищої школи</p> <p>2. Внесок вітчизняних педагогів у розвиток педагогічної науки</p> <p>3. Педагогічна система та її складові.</p> <p>4. Реформа вищої освіти в Україні</p>
2	<p>Тема. Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи (1 година)</p> <p>1. Предмет педагогіки вищої школи.</p> <p>2. Основні функції та завдання педагогіки вищої школи.</p> <p>3. Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи.</p> <p>4. Вища школа як педагогічна система.</p>
3	<p>Тема. Організація, зміст і планування навчального процесу у вищій школі (1 година)</p> <p>1. Особливості адаптації студентів до навчально-виховного процесу у вищій школі.</p> <p>2. Психологічні аспекти навчального процесу у закладах вищої освіти</p> <p>3. Підходи до відбору змісту навчального курсу у вищій школі.</p> <p>4. Особливості побудови навчальних планів та програм.</p>
4	<p>Тема. Європейська освітня інтеграція та болонський процес (1 година)</p> <p>1. Загальні тенденції європейської освітньої інтеграції.</p> <p>2. Болонський процес: принципи, стандарти, успішні практики в Україні.</p> <p>3. Міжнародні програми академічного обміну.</p>
5	<p>Тема. Система вищої педагогічної освіти за кордоном</p> <p>1. Система вищої педагогічної освіти за кордоном: Сполучені Штати</p>

	<p>Америци</p> <p>2. Система вищої педагогічної освіти за кордоном: Китайське Народна Республіка</p> <p>3. Система вищої педагогічної освіти за кордоном: Федеративна Республіка Німеччина</p>
6	<p>Тема. Особливості процесу комунікації у вищій школі (1 година)</p> <p>1. Особливості комунікації у процесі навчання. Загальна характеристика.</p> <p>2. Вербальна та невербальна комунікація у процесі навчання.</p> <p>3. Діалогічне спілкування, його психологічна характеристика.</p>
7	<p>Тема. Педагогічні конфлікти у вищій школі (1 година)</p> <p>1. Психологічні особливості педагогічного спілкування викладача зі студентами</p> <p>2. Труднощі та бар'єри у професійно-педагогічному спілкуванні викладачів і студентів</p> <p>3. Психологічні особливості професійних деформацій в педагогічній діяльності</p>

4.2.1. План практичних (семінарських, лабораторних, півгрупових) занять

Денне відділення

№	Тема заняття / план
1	<p>Тема. Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи.</p> <p>1. Предмет педагогіки вищої школи.</p> <p>2. Основні функції та завдання педагогіки вищої школи.</p> <p>3. Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи.</p> <p>4. Вища школа як педагогічна система.</p>
2	<p>Тема. Організація, зміст і планування навчального процесу у вищій школі</p> <p>1. Особливості адаптації студентів до навчально-виховного процесу у вищій школі.</p> <p>2. Психологічні аспекти навчального процесу у закладах вищої освіти</p> <p>3. Підходи до відбору змісту навчального курсу у вищій школі.</p> <p>4. Особливості побудови навчальних планів та програм.</p>
3	<p>Тема. Форми, види, методи та засоби навчання у вищій школі</p> <p>1. Структура і типи лекції, критерії оцінки її ефективності.</p> <p>2. Типи семінарських та практичних занять, критерії аналізу їхньої організації.</p> <p>3. Ефективне проведення семінарських та практичних занять у вищій школі</p> <p>4. Особливості та умови ефективно організації самостійної роботи студентів.</p>

4	<p>Тема. Контроль та оцінювання успішності студентів у ВНЗ (1 година)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про діагностику навчання та її елементи. 2. Контроль знань студентів, його значення та функції. Загальнопедагогічні та дидактичні вимоги до контролю. 3. Критерії оцінки знань. 4. Види й методи обліку успішності. 5. Національна шкала оцінювання. Європейська кредитно-трансферна та система накопичення – ECTS.
5	<p>Тема. Система вищої педагогічної освіти за кордоном</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система вищої освіти у США 2. Система вищої освіти у КНР 3. Система вищої освіти у ФРН
6	<p>Тема. Особливості процесу комунікації у вищій школі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості комунікації у процесі навчання. Загальна характеристика. 2. Вербальна та невербальна комунікація у процесі навчання. 3. Діалогічне спілкування, його психологічна характеристика.
7	<p>Тема. Педагогічні конфлікти у вищій школі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічні особливості педагогічного спілкування викладача зі студентами 2. Труднощі та бар'єри у професійно-педагогічному спілкуванні викладачів і студентів 3. Психологічні особливості професійних деформацій в педагогічній діяльності
8	<p>Тема. Інноваційні тенденції розвитку сучасної вищої освіти</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Застосування активних методів навчання у вищій школі 2. Розвиток критичного та творчого мислення студентів. 3. Інтерактивні методи навчання у ВНЗ. 4. Використання ігрових технологій у ВНЗ.

4.2.2. План практичних (семінарських, лабораторних, півгрупових) занять

Заочне відділення

№	Тема заняття / план
1	<p>Тема. Форми, види, методи та засоби навчання у вищій школі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура і типи лекції, критерії оцінки її ефективності. 2. Типи семінарських та практичних занять, критерії аналізу їхньої організації. 3. Ефективне проведення семінарських та практичних занять у вищій школі 4. Особливості та умови ефективної організації самостійної роботи

	студентів.
2	<p>Тема. Контроль та оцінювання успішності студентів у ВНЗ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про діагностику навчання та її елементи. 2. Контроль знань студентів, його значення та функції. Загальнопедагогічні та дидактичні вимоги до контролю. 3. Критерії оцінки знань. 4. Види й методи обліку успішності. 5. Національна шкала оцінювання. Європейська кредитно-трансферна та система накопичення – ECTS.
3	<p>Тема. Інноваційні тенденції розвитку сучасної вищої освіти</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Застосування активних методів навчання у вищій школі 2. Розвиток критичного та творчого мислення студентів. 3. Інтерактивні методи навчання у ВНЗ. 4. Використання ігрових технологій у ВНЗ.

4.3. Завдання для самостійної роботи

4.3.1. Завдання для самостійної роботи для денної форми навчання

Під час вивчення дисципліни студенти отримають бали за такі види робіт:

1. Підготовка до семінарських занять.
2. Підготовка до доповіді з презентацією.
3. Творча робота за книгою.

1. Підготовка до семінарських занять. Всього для студентів *денної форми*, навчальним планом передбачено 10 семінарських занять. Відповідь на кожному семінарі оцінюється максимум в 4 бали, в результаті протягом семестру, студент має змогу отримати **40 балів**.

2. Підготовка до доповіді з презентацією. Студенти у парах готують презентацію на тему «Використання сучасних методів навчання та викладання». Тривалість презентації до 15 хв., де 10 хв. відводиться на презентацію та 5хв. на можливі запитання після неї. Презентація повинна містити завдання для перевірки знань слухачів.

Критерії оцінювання доповіді:

- Актуальна тема виступу – 2 б.
- Цікавий виклад теми для аудиторії – 3 б.
- Проведення інтерактивного завдання – 4 б.
- Логічність і послідовність викладення матеріалу – 3 б.
- Наявність презентаційних навичок – 3 б.

Всього: 15 балів.

3. Творча робота за книгою. На початку курсу студенти індивідуально обирають книгу з переліку поданих нижче для прочитання. За книгою студенти повинні написати творчу роботу, у якій дати розгорнуту відповідь на запитання: «Що із запропонованого у книзі можна застосувати у системі вищої освіти Україні?».

Перелік книг:

- Школа майбутнього. Революція у вашій школі, що назавжди змінить освіту. Кен Робінсон, Лу Ароніка. Видавництво «Літопис», 2016 рік.
- Клейтон Крістенсен «Дилема інноватора. Як через нові технології гинуть сильні компанії», 2012 рік.
- Йохансон Франс «Ефект Медичі. Інноваційні відкриття на перетині ідей, концепцій та культур», 2011 рік.

Критерії оцінювання творчої роботи:

- У роботі присутній аргументований виклад матеріалу – 5 б.
- Автор наводить конкретні приклади із обраної книги – 5 б.
- У роботі присутня логічність і послідовність викладення матеріалу – 5 б.

Всього: 15 б.

Творчу роботу набирають на комп'ютері в текстовому редакторі «WORD» (шрифт 12, «Times New Roman», інтервал 1,5). Поля: верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм, лівє – 25 мм, правє – 15 мм. Її роздруковують на принтері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210X297 мм). Обсяг роботи: 3-4 сторінки.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи для заочної форми навчання

1. Підготовка до семінарських занять. Всього для студентів *заочної форми*, навчальним планом передбачено 2 семінарських заняття. Відповідь на кожному семінарі оцінюється максимум в 9 балів, в результаті протягом семестру, студент має змогу отримати **18 балів**.

2. Підготовка до доповіді з презентацією. Студенти у парах готують презентацію на тему «Використання сучасних методів навчання та викладання». Тривалість презентації до 15 хв., де 10 хв. відводиться на презентацію та 5 хв. на можливі запитання після неї. Презентація повинна містити завдання для перевірки знань слухачів.

Критерії оцінювання доповіді:

- Актуальна тема виступу – 2 б.
- Цікавий виклад теми для аудиторії – 3 б.
- Проведення інтерактивного завдання – 4 б.

- Логічність і послідовність викладення матеріалу – 3 б.
- Поведінка під час презентації – 4 б.
- Невербальна поведінка – 4б.

Всього: 20 балів.

3. Творча робота за книгою. На початку курсу студенти індивідуально обирають книгу з переліку поданих нижче для прочитання. За книгою студенти повинні написати творчу роботу, у якій дати розгорнуту відповідь на запитання: «Що із запропонованого у книзі можна застосувати у системі вищої освіти Україні?».

Перелік книг:

- Школа майбутнього. Революція у вашій школі, що назавжди змінить освіту. Кен Робінсон, Лу Ароніка. Видавництво «Літопис», 2016 рік.
- Клейтон Крістенсен «Дилема інноватора. Як через нові технології гинуть сильні компанії», 2012 рік.
- Йохансон Франс «Ефект Медичі. Інноваційні відкриття на перетині ідей, концепцій та культур», 2011 рік.

Критерії оцінювання творчої роботи:

- У роботі присутній аргументований виклад матеріалу – 5 б
- Автор наводить конкретні приклади із обраної книги – 5 б
- У роботі присутня логічність і послідовність викладення матеріалу – 5 б

Всього: 15 б.

Творчу роботу набирають на комп'ютері в текстовому редакторі «WORD» (шрифт 12, «Times New Roman», інтервал 1,5). Поля: верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм, лівє – 25 мм, правє – 15 мм. Її роздруковують на принтері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210X297 мм). Обсяг роботи: 3-4 сторінки. Титульний аркуш не потрібен. Прізвище та ім'я студента, група, дата зазначаються у верхній частині першого аркушу роботи. Окремо подаються список використаних джерел.

4. Виконання індивідуального завдання. Проаналізувати 5 вітчизняних та 5 закордонних наукових публікацій (у тому числі 2 англійською мовою) за однією з тем поданих нижче. Робота складається зі вступу, актуальності (де пояснюється чому тема була обрана для дослідження), основної частини та висновків. У роботі потрібно проаналізувати та узагальнити інформацію в обраних статтях, а також на її основі підготувати конкретні рекомендації щодо вдосконалення освітнього процесу у закладах вищої освіти в Україні. У роботі подаються посилання на джерела (наукові публікації), а у її кінці – список джерел, оформлений згідно академічних вимог.

Критерії оцінювання роботи:

- У роботі присутній аргументований виклад матеріалу – 5 б.

- У роботі присутня логічність і послідовність викладення матеріалу – 5 б.
- Автор наводить рекомендації з огляду на проаналізовані джерела – 5 б.
- У роботі присутні всі структурні елементи (вступ, актуальність, основна частина, висновки) – 2 б.

Всього: 17 б.

Роботу набирають на комп'ютері у текстовому редакторі «WORD» (шрифт 12, «Times New Roman», інтервал 1,5). Поля: верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм, лівє – 25 мм, правє – 15 мм. Її роздруковують на принтері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210X297 мм). Обсяг роботи: 5-6 сторінок (+ 1 аркуш – список використаних джерел). Титульний аркуш не потрібен. Прізвище та ім'я студента, група, дата роботи зазначаються у верхній частині першого аркушу роботи. Окремо від основної частини подається список використаних джерел.

Перелік тем для індивідуального завдання

1. Технологія проблемного і групового навчання.
2. Характеристики ігрових технологій.
3. Специфіка кредитно-модульної технології навчання.
4. Комп'ютерні інформаційні технології та технології дистанційного навчання.
5. Сучасні види і методи контролю та оцінки знань та умінь студентів.
6. Сучасні види і методи контролю та оцінки діяльності педагогічних працівників (викладачів)
7. Інноваційні засоби викладання у закладах вищої освіти (навести конкретні приклади)
8. Використання Інтернет-платформ у навчанні та викладанні
9. Використання мобільних додатків у навчанні та викладанні
10. Психологічні особливості впливу середовища (освітнього простору) на процес навчання та викладання.
11. Візуалізація освітнього процесу (роль інфографіки у процесі навчання та викладання)
12. Особливості навчання студентів з інвалідністю у закладі вищої освіти
13. Універсальний дизайн у закладах вищої освіти

Забезпечення освітнього процесу

Вимагає використання мультимедійного забезпечення, зокрема, проектора на практичних заняттях (з окремих тем), wi-fi та програмного забезпечення як то Word, Excel, PowerPoint.

5. Підсумковий контроль (залік)

1. Сучасні підходи до організації навчального процесу у вищій школі, його структуру.
2. Принципи навчання у вищій школі.
3. Сутність формування у студентів наукових понять та знань.
4. Сутність формування у студентів розумових дій, спеціальних і загальних навчальних умінь.
5. Особливості, моделі, структуру змісту вищої освіти.
6. Підходи до відбору змісту навчального курсу у вищій школі.
7. Особливості побудови навчальних планів та програм.
8. Предмет педагогіки вищої школи.
9. Особливості розвитку студентської молоді у навчально-виховному процесі вищої школи.
10. Сутність формування у студентів внутрішньої мотивації до навчання.
11. Організаційно-педагогічні основи діяльності ВНЗ відповідно до Закону України “Про вищу освіту”.
12. Сутність психологічних аспектів навчального процесу у закладах вищої освіти.
13. Особливості адаптації студентів до навчально-виховного процесу у вищій школі.
14. Проаналізуйте шляхи формування позитивного ставлення студентів до навчальної інформації.
15. Сучасні технології навчання у вищій школі.
16. Педагогіка співробітництва та особистісно-орієнтовану педагогіку у вищій школі.
17. Сутність та особливості розвивального навчання студентів.
18. Сутність застосування активних методів навчання у вищій школі.
19. Методи формування мисленнєвих дій студентів у єдності з іншими методами навчання.
20. Особливості розвитку критичного та творчого мислення студентів.
21. Вимоги та рекомендації щодо проведення лекцій у вищій школі.
22. Структура і типи лекції, критерії оцінки її ефективності.
23. Сутність ефективності проведення семінарських та практичних занять у вищій школі.
24. Типи семінарських та практичних занять, критерії аналізу їхньої організації.
25. Особливості та умови ефективно організації самостійної роботи студентів.
26. Система контролю в навчальному процесі вищої школи.
27. Сутність педагогічної етики викладача вищої школи.
28. Сутність культури вербального і невербального спілкування викладача вищої школи.

29. Особливості педагогічних конфліктів у вищому закладі освіти та шляхи їх розв'язання.
30. Умови та шляхи формування студентської команди, спільноти.
31. Особливості, методи та прийоми виховного впливу викладача вищої школи на діяльність студентів.
32. Сутність застосування методів науково-педагогічного дослідження у вищій школі.
33. Методологічні аспекти організації сучасної вищої освіти.
34. Особливості інновацій з метою розвитку вищої освіти у розвинутих зарубіжних країнах.
35. Досвід діяльності перших ВНЗ в Україні.
36. Сутність підготовки магістрантів до наукової діяльності.
37. Сутність підготовки магістрантів до педагогічної діяльності.
38. Технологія проблемного навчання у ВНЗ.
39. Становлення ступеневої педагогічної освіти в Україні.
40. Сутність педагогічної творчості.
41. Гуманізація вищої педагогічної освіти.
42. Проблеми вищої педагогічної школи у спадщині видатних українських вчених.
43. Сутність ідей В. Вернадського в освіті.
44. Студентське самоврядування як засіб формування педагогічної культури.
45. Тестування як метод оцінювання знань, умінь та навичок студентів.
46. Проблеми вищої школи у педагогічній спадщині М. Пирогова.
47. Сучасні інформаційні технології навчання.
48. Сутність мовленнєвої культури викладача ВНЗ.
49. Сутність педагогічної діяльності та педагогічних ідей М. Драгоманова.
50. Сутність формування здорового способу життя студентів.
51. Інтерактивні методи навчання у ВНЗ.
52. Досвід використання ігрових технологій у ВНЗ.
53. Форми організації навчання у ВНЗ.
54. Роль школи та учителя в спадщині О. Духновича.
55. Педагогічні ідеї С. Шацького.
56. Поза аудиторна робота у ВНЗ.
57. Сутність технології дистанційного навчання.
58. Історія становлення магістратури в Україні.
59. Сутність національного виховання за К. Ушинським.
60. Організація самостійної роботи студентів у ВНЗ.
61. Сутність національних традицій за М. Грушевським.
62. Модульно-рейтингова система навчання у ВНЗ.
63. Організаторська діяльність викладача ВНЗ.
64. Сутність дидактичної школи Олександра Потебні.
65. Сутність кредитно-рейтингової системи навчання у ВНЗ.
66. Наукові основи куратора академічної групи.
67. Сутність педагогічної діяльності Михайла Максимовича.

68. Сутність соціальної адаптації студентів першого курсу.
69. Педагогічний професіоналізм викладача ВНЗ.
70. Сутність Болонського процесу і вищої педагогічної школи.
71. Сутність педагогічних ідей Й. Песталоцці.
72. Педагогічна діагностика у роботі куратора академічної групи.
73. Інтеграційні процеси у Європейському освітньому просторі.
74. Проблеми, досвід та перспективи розвитку магістратури у ВНЗ України.
75. Сутність національного виховання сучасного студентства.
76. Сутність проблем педагогічної культури у творах В. Сухомлинського.
77. Сутність технології особистісно-орієнтованого навчання у ВНЗ.
78. Сутність дидактичної школи Миколи Костомарова.
79. Сутність технології формування лекторської майстерності майбутніх викладачів.
80. Сутність наукової організації праці студента.
81. Сучасні технології навчання.
82. Сутність самовиховання та самоосвіти у системі підготовки майбутнього викладача.
83. Сутність методики проведення практичних занять з педагогічних дисциплін.
84. Сучасні дидактичні концепції освіти.
85. Сутність мотивації щодо організації навчального процесу у вищій школі.
86. Сутність комунікативної культури викладача ВНЗ.
87. Сутність методики та методів педагогічних досліджень.
88. Особливості, методи та прийоми виховного впливу викладача вищої школи на діяльність студентів.
89. Сутність застосування методів науково-педагогічного дослідження у вищій школі.
90. Методологічні аспекти організації сучасної вищої освіти.

Приклад білету до заліку
Форма № Н-5.05

Чорноморський національний університет ім. Петра Могили

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Галузь знань: 07 – Управління та адміністрування,
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Навчальна дисципліна – **ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ**

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ

1. Принципи навчання у вищій школі. (10 балів).
2. Типи семінарських та практичних занять, критерії аналізу їхньої організації. (10 балів).
3. Сучасні технології навчання. (10 балів).

Затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи, управління і педагогіки. Протокол №_ від «__» серпня 20__ року

Завідувач кафедри, професор

Палагнюк Ю.В.

Упорядник, доцент б.в.з., викл. кафедри

Сай Д.В.

Методи навчання та викладання

Під час викладання дисципліни використовуються наступні основні методи викладання та навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладання, метод рольової гри, метод моделювання конкретних ситуацій та інші.

6. Система оцінювання роботи студентів

Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Денна форма навчання:

№	Вид діяльності (завдання)	Розрахунок	Максимальна кількість балів
1	Відповіді на семінарах	10 сем. * 4 б.	40
2	Творча робота за книгою	1 роб. * 15 б.	15
3	Доповідь з презентацією	1 доп. * 12 б.	15
4	Складання заліку		30
	Всього		100

Заочна форма навчання:

№	Вид діяльності (завдання)	Розрахунок	Максимальна кількість балів
1	Відповіді на семінарах	2 сем. * 9 б.	18
2	Творча робота за книгою	1 роб. * 15 б.	15
3	Доповідь з презентацією	1 доп. * 12 б.	20
4	Індивідуальне завдання	1 завд. * 17 б.	17
5	Складання заліку		30
	Всього		100

Вся робота студента за період вивчення курсу оцінюється у 100 балів максимум. Сума 90 балів і вище оцінюється оцінкою «відмінно», 75-89 – «добре», 60-74 – «задовільно». Загальна кількість балів визначається за формулою: $100=70+30$ (залік). До заліку студент має змогу набрати 70 максимальних балів. Студент здає індивідуальні завдання на перевірку відповідно до планових термінів їх виконання. На заліку студент може отримати додаткові запитання за змістом його індивідуальних завдань.

Заліковий білет складається з 3 питань. Кожне питання залікового білету оцінюється у 10 балів. При відмінному складанні заліку студент отримує 30 балів. Якщо проходження підсумкового контролю оцінюється добре або задовільно, то це дає відповідно 20 і 10 балів. Максимальна сума 70 балів може бути зарахована до загальної суми балів тільки за умов успішного складання заліку.

Матеріально-технічне та/або інформаційне забезпечення

1. Проекційне мультимедійне обладнання (проектор, екран, ноутбук/комп'ютер);
2. Доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi;
3. OS: Windows, Android, iOS;
4. Browsers: Chrome / Opera / Mozilla Firefox / MS Edge;
5. Програмне забезпечення: Word, PowerPoint; Skype, Zoom, Google Meet;
6. Система електронного навчання Moodle 3.9

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Джевага Г. В. Створення відео-лекції для дистанційного навчання. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки-2016. Вип. 137. С. 19-23.
2. Дибкова Л. М. Інформаційно-комунікаційні технології у контексті оцінювання результатів навчання студентів ВНЗ України. Інформаційні технології засоби навчання. 2016. Т. 52, вип. 2. С. 27-35
3. Дмитрук В. І., Кушнар'єв В.В. Вища школа на тлі глобалізаційних процесів у контексті Болонського процесу. Імідж сучасного педагога 2016. № 10. С. 6-9
4. Документи. Чорноморський національний університет ім. Петра Могили. Режим доступу: <https://chmnu.edu.ua/dokumenty-2/>
5. Закон України "Про вищу освіту" (від. 01.07.2014: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
6. Закон України «Про загальну середню освіту»: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
7. Закон України «Про освіту» 2145-VIII (від 05. 09.2017 року): веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
8. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. – Харків, 2016. – 260 с.

9. Коваленко О. Правові основи та реалізація закону України "Про вищу освіту" у вітчизняних університетах. Вища освіта України. 2016. № 4. С. 21- 26
10. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки: веб-сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>
11. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с.
12. Петренко С. В. Активні форми навчання у вищій школі: актуалізація інноваційного досвіду США. Інноватика у вихованні. 2017. Вип. 5. С. 161-171
13. Регейло І., Базелюк Н. Стенфордська вища школа освіти: підготовка нового покоління фахівців ступеня PhD. Неперервна професійна освіта: теорія і практика. 2016. Вип. 3 -4. С. 90-98.
14. Сафонова Н. М. Місія вищої школи України у сучасному контексті. Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. 2017. № 1. С. 100-104.
15. Указ Президента України № 344/2013 "Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року": веб-сайт. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/15828.html>.

Додаткові:

1. Выготский Л. С. Мышление и речь. Психологические исследования / Л. С. Выготский. Ланцюги діалогічної взаємодії в контексті навчально - групової діяльності студентів ВНЗ / Л. І. Цибульська / / Гуманітарний вісник ДВНЗ « Переяслав - Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди » : [науково - теоретичний збірник] . – Переяслав - Хмельницький, 2010. – Вип. 19. – С. 250 – 256.
2. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко – Д., 2014. – 416 с.
3. Демченко О. Дидактична система організації самостійної роботи студентів / О. Демченко // Рідна школа. – 2006. – № 5. – С. 68 – 70. 29. Дмитриченко М.Ф. Вища освіта і Болонський процес : навч. посіб. / М.Ф. Дмитриченко. – К. : Освіта України, 2007. – 440 с.
4. Дидактичні засади впровадження дворівневої педагогічної технології управління навчально-творчою діяльністю студентів вищих навчальних аграрних закладів: Монографія. – Х.: Колегіум, 2012.- 217 с.
5. Жмура І.М. Забезпечення якості самостійної роботи студента: реалістичнопрагматичний погляд викладача. Технології навчання / І.М. Жмура // Науково-методичний збірник. – Вип.12 – Рівне : НУВГП, 2010. – С. 59 – 66.

6. Методичний посібник "Плагіат у студентських роботах: методи виявлення та запобігання" / Н. В. Стукало, К. В. Ковальчук, М. В. Литвин та ін. – [б. м.] : Дніпропетровський нац. ун-т ім. Олеся Гончара, 2013. – 44 с.
7. Методичні рекомендації „Організація навчальнодослідної роботи студентів” / Захаренко О.В., Горін М.О., Нагаєв В.М. – Х.: ХНАУ, 2005. – 48 с.
8. Навчальний процес у вищій педагогічній школі: Навчальний посібник / За ред. Академіка АПН України О.Г. Мороза. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2001. – 337 с.
9. Нагаєв В.М. Дидактичні засади впровадження дворівневої педагогічної технології управління навчально-творчою діяльністю студентів вищих навчальних аграрних закладів: Монографія. – Х.: Колегіум, 2012.- 217 с.
10. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти : [монографія] / Ю. М. Рашкевич. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 168 с.
11. Розвиток творчого потенціалу майбутнього фахівця // Монографія / Т.О.Дмитренко, Т.В.Колбіна, В.М.Нагаєв та ін. – Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2014. – 424 с. 8. Нагаєв В.М. Дидактичні засади впровадження дворівневої педагогічної технології управління навчально-творчою діяльністю студентів вищих навчальних аграрних закладів: монографія / В.М. Нагаєв. – Х.: Колегіум, 2012. – 217 с.
12. Чернілевський Д.В. Педагогіка вищої школи / Д.В. Чернілевський Підручник.- К. – Вінниця: Глобус-Прес, 2010.
13. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / Фіцула М. М. – К. : Академвидав, 2014. – 456 с.

Інтернет-ресурси:

1. Закон України "Про вищу освіту" [Електронний ресурс] // Сайт Верховної Ради України: Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України "Про освіту" [Електронний ресурс] // Сайт Верховної Ради України: Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/stru>
3. Кен Робінсон: Зміна парадигм освіти [Електронний ресурс] // TedEx. Режим доступу: https://www.ted.com/talks/ken_robinson_changing_education_paradigms
4. Освітньо-професійні програми ЧНУ ім. Петра Могили [Електронний ресурс] // ЧНУ ім. Петра Могили. Режим доступу: <https://chmnu.edu.ua/osvitno-profesijni-programi/>

5. Статут ЧНУ ім. Петра Могили [Електронний ресурс] // ЧНУ ім. Петра Могили. Режим доступу: <https://chmnu.edu.ua/dokumenti/>
6. Sir Ken Robinson: How to escape education's death valley [Електронний ресурс] // TedEx. Режим доступу: https://www.ted.com/talks/ken_robinson_how_to_escape_education_s_death_valley